

Sveriges första femton år som medlem i EU

Kontroll och revision av direktstöd till jordbrukare

- Kraven på hur kontroll av direktstöd och miljöersättningar ska genomföras är detaljerade och kraven har ökat sedan starten av Sveriges medlemskap i EU.
- Den tekniska utvecklingen har underlättat genomförandet av fältkontroller, men har även lett till ökade krav på noggrannhet. Det ökande antalet stöd och ersättningar som ska kontrolleras har ökat komplexiteten i kontrollverksamheten.
- Kontroller genomförs för att säkerställa att utbetalningar av stöd baseras på rätt uppgifter. För att kontroller ska kunna göras på ett bra sätt måste möjligheterna att kontrollera analyseras redan i början av processen när nya stöd och ersättningar utformas.

Sveriges femton första år som medlem i EU

Kontroll och revision av direktstöd till jordbrukare

Rapporten behandlar utvecklingen av kommissionens krav på kontroller, hur granskande myndigheter inom EU reviderar hantering av direktstöd och ersättningar inom landsbygdsprogrammet samt effekterna av dessa granskningar i form av t.ex. sanktioner. Antalet stöd och ersättningar till lantbrukarna har ökat, vilket ökat komplexiteten i kontrollverksamheten. Kommissionens krav har också lett till mer omfattande kontroller. De revisioner som genomförts av EU:s granskande organ har gått från att initialt vara mer rådgivande till att vara reviderande i ordets rätta bemärkelse vilket ställer höga krav på noggrannhet. Revisionerna har också lett till sanktioner för Sverige.

Författare
Christina Larsson

Foto på omslaget
Urban Wigert

Sammanfattning

När Sverige blev medlem i EU 1995 innebar det att de svenska jordbruksstöden ersattes av EU:s stödsystem. Dessa stödsystem innehåller detaljerade krav på hur ansökningar och utbetalningar av stöd ska kontrolleras. Kontrollerna sker både som administrativa kontroller och som fältkontroller. Syftet med kontrollerna är att säkerställa att utbetalningar av stöd och ersättningar baseras på rätt uppgifter. Vår uppfattning är att detaljstyrningen från kommissionens sida när det gäller hur kontrollerna ska genomföras har ökat under åren.

Kommissionens revisorer granskar att medlemsländerna uppfyller kraven på hur ansökningar och utbetalningar ska kontrolleras. Dessa granskningar har hittills framför allt omfattat direktstöden och miljöersättningarna som riktar sig till jordbrukare. Under de första åren av Sveriges medlemskap var granskningarna av mer rådgivande karaktär, men sedan 1997 har granskningarna utvecklats till detaljerade revisioner. I de fall kommissionens revisioner konstaterar att det finns större brister i hur stödsystemen administreras i medlemslandet kan det innebära sanktioner, s.k. finansiella korrigeringar. Detta innebär att medlemslandet får betala tillbaka en del av utbetalda medel inom det stöd och den tidsperiod som bristerna omfattar. De brister som revisionerna har konstaterat för Sveriges del t.o.m. 2010 har inneburit sanktioner på totalt ca 224 miljoner som är beslutade vilket motsvarar 0,17 procent av utbetalt belopp under perioden samt en förväntad sanktion på ytterligare ca 700 miljoner kronor. Totalt innebär det 994 miljoner som motsvarar 0,71 procent av utbetalt belopp under perioden.

Den tekniska utvecklingen har bidragit till enklare sätt att genomföra fältkontroller men har också inneburit att det ställs högre krav på noggrannhet på kontrollerna genomförande. Antalet direktstöd och miljöersättningar där vi genomför fältkontroller har från 1995 ökat från 12 till 31 stycken 2010.

Effekterna av de revisioner som EU:s granskande organ har genomfört har förutom sanktioner också inneburit att vi har fått införa mer detaljerade krav på hur fältkontroller ska genomföras. Sammantaget har detta inneburit större krav på specialistkunskap hos kontrollanterna och att kontroller måste genomföras vid fler tillfällen.

När vi utformar framtida stöd och ersättningar är det viktigt att vi tidigt i processen diskuterar frågan om hur vi ska kontrollera stödvillkoren. Villkoren ska vara möjliga att kontrollera och kostnaderna för genomförandet av kontrollerna rimliga. På så sätt kan vi undvika att vi betala ut stöd och ersättningar på felaktiga grunder samtidigt som vi kan utveckla en effektiv kontrollverksamhet.

Innehåll

1	Bakgrund.....	1
1.1	Varför genomför vi kontroller?	1
1.2	Krav på kontroller i medlemsländerna	1
1.3	Medlemsländerna granskas av EUs revisorer	2
2	Förhandlingsresultatet och svensk förhandlingsposition	4
3	Utvecklingen i EU.....	5
4	Utvecklingen i Sverige och effekterna av EU-medlemskapet.....	7
4.1	Antalet stöd som ska kontrolleras har ökat	7
4.1.1	Från stöd- till brukarperspektiv	8
4.1.2	Ökande specialisering av kontrollanter	8
4.1.3	Kontrollarbetet för en gård delas upp.....	9
4.2	Antalet kontroller ökar	9
4.3	Teknisk utveckling ökar kraven på noggrannhet	10
4.4	Ökade krav på genomförande av kontroller och dokumentation	11
4.5	Om vi inte gått med i EU 1995	12
4.6	Antalet revisioner ökar	12
4.7	Finansiella korrigeringar	14
5	Referenser	16
6	Bilaga.....	17

1 Bakgrund

Sverige blev medlem i EU den 1 januari 1995. Från att ha varit ett land med en egen jordbruks- och livsmedelspolitik samt en nationell marknad för livsmedel blev Sverige ett land med en jordbruks- och livsmedelspolitik och en varumarknad som är gemensam med övriga EU-länder.

Inför medlemskapet gjordes omfattande analyser av vilka effekter ett medlemskap skulle få för exempelvis jordbruk, förädlingsindustri, konsumenter och handel. I vissa fall framförhandlades undantag för att mildra de befärade effekterna medan på flertalet områden infördes EU-regelverket fullt ut omedelbart vid inträdet. Som ett led i att följa upp effekterna av medlemskapet på jordbruks-, livsmedels- och landsbygdsområdena publicerar Jordbruksverket under 2010 och 2011 ett antal kortrapporter som belyser olika aspekter av utvecklingen under femtonårsperioden. Rapporten Kontroll och revisioner av direktstöd till jordbrukare ingår i denna kortrapportserie och målsättningen är att mot slutet av året göra en samlad avslutande uppsummering av vad som framkommit i kortrapporterna.

1.1 Varför genomför vi kontroller?

Kontroller är ett viktigt verktyg för att skapa trovärdighet i EUs regelverk. Kontroller genomförs för att säkerställa att stöd betalas ut på rätt grunder, dvs. att de uppgifter som finns i en ansökan är rätt. De stödmottagare som blir uttagna för kontroll får också reda på om de uppfyller kraven. Kontroller är även väsentliga för att säkerställa att alla som söker EU-stöd behandlas lika och får samma möjligheter att ta del av de olika stöd och ersättningar som finns. Direktstöden till jordbrukarna delfinansieras av EU. Sverige, som medlem i EU, är med och finansierar denna verksamhet och det ligger därmed i vårt intresse att alla medlemsländer hanterar de tillgängliga medlen på ett korrekt sätt. Att genomföra kontroller på ett effektivt sätt ligger alltså i allas intresse.

1.2 Krav på kontroller i medlemsländerna

EU:s regelverk ställer detaljerade krav på att kontroller ska genomföras, både när det gäller omfattning och innehåll. För att medlemsländerna ska få betala ut stöd och ersättningar till jordbrukare och företag, innebär det ofta att en viss del av ansökningarna ska kontrolleras på plats och att myndigheten ska verifiera att ansökan är korrekt. I de fall som det konstateras avvikelser innebär det att ansökan justeras om avvikelsen är liten och om avvikelsen är större blir det någon typ av avdrag som är större än värdet på avvikelsen. För de stöd och ersättningar som en jordbrukare kan söka omfattar kontrollen bl.a. att areal och djuruppgifter ska verifieras i fält samt att man ska kontrollera de skötselvillkor som finns kopplade till stöden och ersättningarna. När det gäller dessa stöd och ersättningar, framför allt direktstöden, är EU:s krav på hur kontrollerna ska genomföras av de ansvariga myndigheterna omfattande och mycket detaljerade.

Kravet på att genomföra fältkontroller finns också inom andra områden som omfattar olika typer av marknadsregleringar, t.ex. skolmjölk eller intervention av spannmål eller mjölkpulver. I de fall det finns en ansökan ska även denna kontrolleras så att de

uppgifter som den stödsökande har anmält stämmer överens med de faktiska förhållandena. I de fall kontrollen berör interventionsåtgärder innebär kontrollen bl.a. att de lager som används ska kontrolleras samt att de uppgivna mängderna i lagren också överensstämmer med de faktiska förhållandena.

För i princip samtliga typer av direktstöd, stöd inom landsbygdsprogrammet, och olika typer av marknadsreglerande åtgärder anger EU:s regelverk en miniminivå på omfattningen av kontrollerna. Kontroller ska väljas ut både slumpmässigt och med hjälp av en riskanalys. I de fall det konstateras stora avvikelser finns det också krav på att utöka antalet kontroller. Allt i syfte att säkerställa att medlemsländerna inte betalar ut stöd och ersättningar på felaktiga grunder.

Ytterligare områden där EU:s regelverk ger tydliga instruktioner om att kontroller ska genomföras är inom djurskyddsområdet och växtskyddet. När det gäller granskningen av hur medlemsländerna har infört regelverken inom t.ex. djurskydd och växtskydd finns det idag inte några ersättningar kopplade till verksamheten på samma sätt som inom direktstöd, landsbygdsstöd och marknadsstöd. Det innebär i sin tur att om man vid granskningen upptäcker brister finns det inte kopplat några finansiella korrigeringar. Denna rapport kommer fortsättningsvis inte att behandla dessa områden.

För marknadsregleringarna har det genomförts revisioner av kommissionen men fram till nu har dessa revisioner inte lett till någon finansiell korrigering. Vi har därför valt att i denna rapport fokusera på direktstöden och vissa ersättningar inom landsbygdsprogrammet (axel 2 eller motsvarande).

1.3 Medlemsländerna granskas av EUs revisorer

För de områden där EU:s regelverk anger att medlemsländerna ska införa ett kontrollsystem genomför kommissionen granskningar av hur väl medlemsländerna har infört regelverket och hur kontrollerna genomförs. Granskningarna kan vara på en mer övergripande nivå men oftast är det på en mycket detaljerad nivå, alltifrån hur ansökan om stöd och ersättningar är utformade, information till de stödsökande, uppbyggnaden och innehållet i IT-systemet, hur handläggningen och kontrollerna genomförs samt att besluten är korrekta. Granskningen genomförs hos de inblandade myndigheterna men också direkt hos den person/företag/organisation som ansökt om stöd. De granskningar som kommissionen genomför är mer direkt riktade mot hur respektive medlemsland har infört systemet: finns det brister och hur stora risker finns det i så fall kopplade till dessa brister. Bristerna kan i sin tur innebära finansiella korrigeringar från kommissionen. En finansiell korrigering innebär att medlemsstaten själv får betala en större eller mindre del av det stödbelopp som finns inom aktuellt system istället för att kommissionen finansierar ersättningen. Justeringen sker genom avräkning på senare utbetalt belopp. I de fall som värdet av bristerna inte kan fastställas i ett exakt belopp får medlemsländerna en s.k. flat-rate. Detta innebär att medlemslandet får betala tillbaka en viss procent (vanligen 2, 5 eller 10 %) på utbetalda medel inom det stöd och den tidsperiod som granskningen omfattar.

Revisionsrätten granskar kommissionens arbete. De granskar hur kommissionen inför de olika regelverken och hur de säkerställer att medlemsländerna genomför den gemensamma lagstiftningen. Därför utför även Revisionsrättens revisorer granskningar av medlemsländernas system. Granskningarna kan vara av mer övergripande karaktär,

systemrevision, men den kan också omfatta en djupare granskning av enskilda stödsystem där man t.ex. följer en utbetalad euro tillbaka till den stödsökande och hur dennes uppgifter i ansökan stämmer överens med verkligheten. Genom att göra ett antal sådana granskningar kan man sedan göra en uppskattning av hur stora belopp som eventuellt betalas ut på felaktiga grunder för samtliga medlemsländer. Revisionsrättens rapporter kommer sedan att bli vägledande för hur kommissionen agerar för att rätta till de brister som konstaterats.

2 Förhandlingsresultatet och svensk förhandlingsposition

När det gäller de regelverk som styr kontrollerna avseende stöd, ersättningar och olika marknadsreglerande åtgärder, infördes kommissionens regelverk fullt ut i samband med EU inträdet 1995. Det fanns alltså inga särskilda undantag för Sverige utan de krav som fanns vid tiden för Sveriges inträde infördes fullt ut redan från start.

3 Utvecklingen i EU

Ser vi tillbaka på den tid som varit sedan Sverige gick med i EU är vår uppfattning att detaljstyrning från kommissionens sida har ökat när det gäller hur kontrollerna ska genomföras hos de stödsökande. Inom det regelverk som styr hanteringen av direktstöden och ersättningar inom axel 2 i landsbygdsprogrammet (eller motsvarande i tidigare programperioder) finns bl.a. krav på att det ska finnas en databas där all den jordbruksmark som det är möjligt att söka stöd och ersättningar för finns registrerad med en unik identitet och med uppgifter om hur stor arealen är. Från att det 1995 endast fanns krav på att jordbrukaren på egna kartor skulle markera vilka skiften man sökte stöd för, finns nu detaljerade krav på vad databasen ska innehålla, hur den ska uppdateras och hur vi ska kvalitetssäkra innehållet. Kraven har allt eftersom ökat och i och med att man frikopplade flera direktstöd och införde gårdsstödet 2005 införde kommissionen ytterligare krav på hur databasen skulle vara utformad.

I och med att den tekniska utvecklingen gått framåt inom många områden har man också lyft in både fler krav men också möjligheter i hur kontrollerna ska genomföras. Ett exempel är möjligheten att genomföra fältkontroller avseende de arealbaserade stöden med hjälp av fjärranalys. Något år innan Sverige gick med i EU infördes, som en försöksverksamhet, möjligheten att använda fjärranalys i stället för att genomföra fältkontroller. Till att börja med såg kommissionen men också medlemsländerna denna kontrollmetod mer som ett filter att vaska fram de kontrollföretag där det fanns skäl att tro att det fanns stora avvikelser och där en kontroll i fält var nödvändig. Numera är fjärranalysen en fullt accepterad kontrollmetod. Det innebär idag att i många fall använder man fjärranalysen som den enda kontrollmetoden. Man har också utvidgat möjligheterna att kontrollera med hjälp av fjärranalys mer än bara hur stora skiftena är och vilken gröda som odlas. Ett exempel på detta är Italien som åtminstone i vissa fall använder fjärranalysen för att kontrollera tvärvillkoren. Inom tvärvillkoren finns det ett skötselkrav vars syfte är att förhindra jorderosion genom att skydda marken genom lämpliga åtgärder. Genom att använda fjärranalys kan man identifiera och kontrollera områden där man har problem med detta.

I takt med att den tekniska utvecklingen gått framåt har kommissionen också infört ytterligare krav på att de mätningar som genomförs, både i fält och med fjärranalys ska genomföras med en högre noggrannhet vilket har inneburit att den tekniska toleransen som används i samband med mätningar har minskat. Denna minskning har också inneburit att den nytta som tidigare fanns med att ha en mät-tolerans har minskat eller försvunnit. Som en effekt av detta beslutade vi inför 2011 års kontrollsäsong att sätta mät-toleransen till noll.

Inom landsbygdsprogrammet har medlemsländerna stora möjligheter att utforma olika typer av miljöersättningar. Dessa ersättningar är utformade utifrån vad medlemsländerna har identifierat som områden man vill stödja. Ett exempel på en sådan ersättning som finns i en rad länder är miljöersättningen för ekologisk produktion. Antalet och omfattningen på miljöersättningarna varierar mellan medlemsländerna. Gemensamt för samtliga är att det finns någon typ av areal- eller djurkoppling samt att det finns krav på hur brukaren ska sköta det man får ersättning för. Kraven på hur dessa kontroller ska genomföras är i många delar samma som för direktstöden. Det som tillkommer är kontrollen av skötselvillkoren, t.ex. om jordbrukaren odlar marken med

ekologiska insatsmedel eller att betesmarken inte gödslas eller kalkas. När det gäller kontrollen av skötselvillkor kan vi se ett ökat fokus från kommissionens sida på hur medlemsländerna kontrollerar dessa. I samband med att medlemsländerna utformade det senaste landsbygdsprogrammet som trädde i kraft 2007 gav man också mer detaljerade riktlinjer där man pekade på att skötselvillkoren ska vara kontrollerbara och kunna verifieras med objektiva kontrollmetoder. Detta krav är i och för sig inget nytt men vi kan se ett ökat fokus på detta både från kommissionens sida men också från revisionsrätten. Revisionsrätten har bland annat framfört att man är bekymrad över hur de olika miljöersättningarna är utformade i medlemsländerna eftersom de i många fall är svåra att kontrollera och att det därmed finns en stor risk att stödbeloppen betalas ut på felaktiga grunder.

4 Utvecklingen i Sverige och effekterna av EU-medlemskapet

4.1 Antalet stöd som ska kontrolleras har ökat

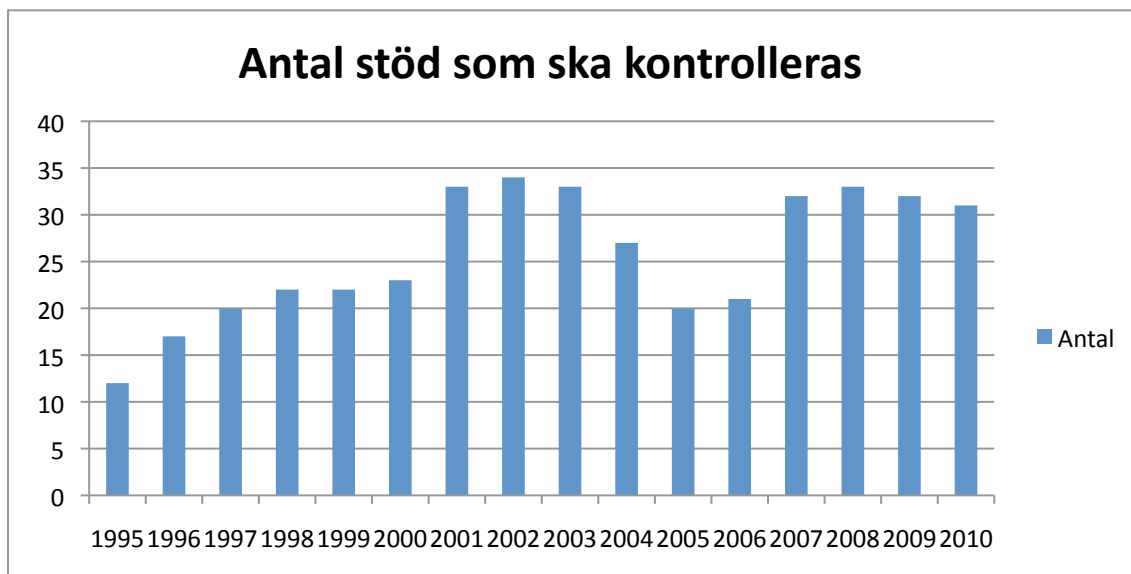
I samband med att Sverige blev medlem i EU 1995 införde vi ett antal direktstöd som riktade sig till jordbrukarna. Direktstöden som då var aktuella var arealersättning, foderareal, och fyra olika djurbidrag (tackbidrag, am/dikobidrag, extensifieringsbidrag och handjursbidrag). Antalet djurbidrag utökades under senare delen av 90-talet med ytterligare två djurbidrag i form av bidrag för att slakta kalvar och slaktbidrag. Vissa av stöden har bara varit aktuella under en kortare tid medan övriga var aktuella fram till jordbruksreformen som genomfördes 2005. Flera av direktstöden avvecklades 2005 och gick upp i gårdsstödet.

Förutom direktstöd har det från 1995 funnits möjligheter att söka nationellt stöd och kompensationsbidrag i vissa delar av landet. De första miljöersättningarna infördes i Sverige 1995, fyra miljöstöd var då möjliga att söka, öppet odlingslandskap, ekologisk produktion, bruna bönor och utrotningshotade husdjursraser. Under 1996 introducerades ytterligare fem miljöstöd, miljöstöd för betesmarker, slätterängar, värdefulla natur- och kulturmiljöer, extensiv vall och fånggrödor. Under åren därefter har det tillkommit ytterligare några miljöstöd, flerårig vallodling, våtmarker, resurshushållande konventionellt jordbruk, restaurering av betesmarker och slätterängar samt värdefulla natur- och kulturmiljöer i renskötselområdet.

2001 startade en ny programperiod för landsbygdsstöden. En viss överlappning fanns redan då, vilket innebar att vi fick hantera miljöstöd enligt den tidigare programperioden samt de nya ersättningar som infördes 2001. Dock var omfattningen begränsad eftersom flera av ersättningarna stängdes 2000 för nyteckning. Fram till och med 2004 hanterade vi dubbla stödssystem för miljöstöd med 5-års åtaganden. Överlappningen mellan olika miljöersättningar inom de olika programperioderna blev dock mer omfattande 2007. Från 2007 och fram till 2010 har vi hanterat dubbla system för i princip samtliga miljöersättningar eftersom det fanns jordbrukare som gick in i nya åtaganden 2006. Sammantaget har detta inneburit att antalet stöd och ersättningar som ska kontrolleras har ökat sedan 1995 för att nå sitt maximum 2003 med 34 stycken.

I och med frikopplingen av vissa direktstöd 2005 och framåt har antalet direktstöd successivt minskat. För direktstöden har detta inneburit att vi 2010 endast kontrollerade tre olika stöd, gårdsstödet, stärkelsepotatis och handjursbidraget. 2010 genomfördes fältkontroller för 31 olika stöd och ersättningar.

Under 2005 tillkom ett moment, tvärvillkoren, som i sig inte är ett eget stöd men som är ett stöd villkor som ska kontrolleras på minst 1 % av de som söker direktstöd, miljöersättningar och kompensationsbidrag. Tvärvillkoren omfattar en mängd olika regelverk som i sig inte är enkla att kontrollera.

Sammantaget kan vi alltså konstatera att antalet stöd och ersättningar som vi idag kontrollerar vida överstiger det antalet som vi kontrollerade under det första året (12 st) av vårt EU-medlemskap. Vad har då det ökade antalet stöd och ersättningar fått för effekter på själva kontrollarbetet?

4.1.1 Från stöd- till brukarperspektiv

Fram till och med 2000 fanns det en kontrollinstruktion och ett kontrollprotokoll framtagen per stöd. I och med införandet av det nya landsbygdsprogrammet 2001 infördes också ett nytt IT-system för att hantera handläggning, kontroll och beslut av alla arealbaserade stöd samt vissa djurbaserade stöd. På kontrollsidan gjordes ett större omtag när det gäller kontrollprotokoll och kontrollinstruktion samt hur vi genomför urvalet av kontrollföretagen. Tidigare har varje kontrollresultat hanterats var för sig vilket innebar att t.ex. uppgifter om konstaterad areal och gröda registrerades flera gånger i de fall som jordbrukaren sökt flera stöd på samma mark. Det innebar att allt eftersom antalet stöd som skulle kontrolleras ökade, ökade också antalet kontrollinstruktioner, protokoll och uppgifter som skulle registreras. För att minska detta problem blev lösningen i stället att mer se till de enskilda skiftena och blocken som jordbrukaren sökt stöd på och utifrån dessa presentera de stöd och villkor som är aktuella att kontrollera. Kontrollverksamheten fick ett brukarperspektiv i stället för ett stödperspektiv. Motsvarande förändringar gjordes för de djurbaserade stöden. Effekten på antalet kontrollinstruktioner var att vi kunde minska dessa till två, en djurbaserad och en arealbaserad kontrollinstruktion.

4.1.2 Ökande specialisering av kontrollanter

Från början var kontrollarbetet i princip uppdelat i två olika personalkategorier, kontrollanter som genomförde djurkontroller och kontrollanter som genomförde arealkontroller. I takt med att antalet stöd som ska kontrolleras har ökat har också kompetenskraven på kontrollanterna ökat. Från att det i princip har funnits två kategorier av kontrollanter kan vi nu se en diversifiering av olika typer av kontrollanter. Skälet till det är helt enkelt att det inte är möjligt att ha kunskap och kompetens om mer än ett visst antal stöd eller kontrolltyper. Idag kan vi därför se att det finns en ökad specialisering bland kontrollanterna. Exempel på detta är en uppdelning i åker

respektive betesmarksbaserade ersättningar eller specialister inom någon ersättning t.ex. kulturmiljöersättningar, ekologisk produktion eller miljöskyddsåtgärder. Den tidigare uppdelningen i areal- och djurkontrollanter kvarstår dock. Läger vi dessutom till tvärvillkoren har vi ytterligare uppdelning i t.ex. specialiserade djurskyddskontrollanter.

4.1.3 Kontrollarbetet för en gård delas upp

Ytterligare en effekt av det ökade antalet stöd och ersättningar, förutom de kompetenskrav som tidigare nämnts, är att det helt enkelt är svårt att kontrollera allt på en gång. Även om en kontrollant har nödvändig kunskap och man försöker att genomföra samtliga kontroller vid ett och samma tillfälle kan vi se att det finns problem med att praktiskt genomföra detta med tillräcklig kvalitet. Det blir helt enkelt för mycket att hålla ordning på vid ett och samma tillfälle samt att kontrollen tar så lång tid att man inte kan genomföra allt på samma dag. En ny resa tillbaka till jordbrukaren nästkommande dag blir då nödvändig. I vissa fall kan inte hela kontrollen genomföras eftersom vissa kontrollmoment inte går att kontrollera. Exempel på detta är stöd villkor som är utformade så att det är först i slutet av växtodlingssäsongen som villkoren ska vara uppfyllda. Lösningen har i stället blivit att dela upp arbetet vid flera kontroller, vilket inneburit att jordbrukarna får fler besök under samma år och ibland av olika kontrollanter.

4.2 Antalet kontroller ökar

För varje stöd/ersättning som vi inför finns det noga reglerat i EU-regelverket hur många kontroller som ska genomföras. Antalet kontroller ska motsvara en viss procent av det antalet företag som lämnat in en ansökan inom respektive stöd/ersättning. Med ökat antal stöd/ersättningar ökar också antalet kontroller. Urvalet av kontrollerna ska genomföras dels med en riskanalys och dels slumpmässigt. Behovet av att samordna urvalet för att inte få en allt för stor spridning på vilka företag som ska kontrolleras har alltså ökat.

Kraven på analys av utfallet från kontrollerna har också blivit tydligare från kommissionens sida. I de fall man konstaterar stora avvikelser så ska detta leda till dels ett ökat antal kontroller redan innevarande år men också ett ökat antal kontroller nästkommande år. Kravet i sig självt har under långt tid funnits reglerat i den kommissionsförordning som i stor omfattning styr ansökan, handläggning och kontrollprocessen, den s.k. IAKS-förordningen (i sin ursprungliga version, kommissionens förordning (EEG) nr 3887/92 som senare har skrivits om 3 gånger). Där finns dock inga detaljer beskrivna om vad som är stora avvikelser och hur stor en ökning av antalet kontroller ska vara. Kommissionen har därför valt att kommunicera detta via olika arbetsdokument. Ett arbetsdokument är inte en lagtext vilket innebär att innehållet inte är tvingande formellt sett. Dock speglar det kommissionens åsikter inom området vilket också innebär att det är utifrån både förordningar och arbetsdokument som kommissionen senare genomför sina revisioner. 1999 publicerade kommissionen den första versionen av detta arbetsdokument (VI/7105/98), 2004 kom en ny version ((DS/2006/24) och den senaste är aktuell från stödåret 2010 (DS/2006/24 rev 3). I den version som kom 2004 gjordes stora förändringar i hur de olika avvikelserna skulle grupperas och vilken effekt dessa skulle få på kontrollfrekvensen. Effekten i Sverige men också i många andra länder blev att kontrollfrekvenserna från 2005 ökade även om avvikelserna låg på samma nivå som tidigare. Från flera håll inkl. Sverige riktades det stark kritik mot hur beräkningarna var

utformade vilket har lett till att kommissionen reviderade sin syn på hur beräkningarna skulle genomföras vid tre tillfällen, där den senaste fick effekt på 2010 års kontrollfrekvenser. Ändringarna har inneburit att de beslutade kontrollfrekvenserna har minskat de senaste åren. Även om beslutsprocessen kan vara lång och svårt att påverka för ett enskilt land, kan vi här se ett tydligt exempel på att det är fullt möjligt att påverka regler som får en direkt effekt på antalet kontroller. Detta har i sin tur inneburit minskande kostnader för administrationen.

Ytterligare krav som finns reglerat är att den ansvariga myndigheten ska genomföra analyser under året på de kontroller som genomförts. I de fall som vi vid denna analys konstaterar stora och många avvikelser ska kontrollfrekvensen för aktuellt stöd utökas redan innevarande år. I Sverige har vi genomfört denna analys sedan 2008. Resultatet av denna analys har inneburit en ökning av kontrollfrekvenserna för vissa länsstyrelser.

Sett till att det både har funnits och finns konstaterade avvikelser men också på vilket sätt kommissionen har styrt hur utökningen av kontrollfrekvenserna ska hanteras, har detta inneburit att kontrollbetinget för de olika typerna av kontroller har varierat under åren, från 5 % som oftast är grundnivån upp till 20 %.

4.3 Teknisk utveckling ökar kraven på noggrannhet

I rapporten har vi tidigare, se avsnitt 3, tagit upp att den tekniska utvecklingen gått framåt på flera områden. I vissa fall har detta inneburit att kontrollerna kan genomföras med färre mätningar i fält. Under 2000 infördes en mätfunktion i ett GIS (Geografiskt Informations System) som innebar att antalet mätningar som behövde genomföras i fält minskade. Kontrollanten noterade gränser och vissa mätningar på sin fältkarta och ritade därefter in sina iakttagelser i GIS-applikationen. Den tidigare mätmetoden, som vi använt sedan 1995, där man mätte med planimeter på ortofoton övergavs och vi fick nu en både bättre och tydligare dokumentation av mätningarna. Informationen i Multikuben (IT-systemet som hanterar blockdatabasen) där det under 2008–2010 har genomförts ett stort uppdateringsarbete har också förbättrats. Det innebär att vi idag i mycket större utsträckning än tidigare kan rikta in kontrollarbetet på att verifiera de uppgifter som finns i blockdatabasen. Vissa mätningar kvarstår dock vilket måste genomföras i fält, tex. att mäta bredden på skydds zoner som oftast inte går att genomföra i Multikuben. Den ökade noggrannheten på mätningarna har också inneburit minskade tekniska toleranser, en trolig effekt av detta är att vi numera oftare konstaterar små arealavvikelser jämfört med under 90-talet då filtret var större.

I och med att GPS-tekniken har utvecklats har vi också fått större möjligheter att mäta mer exakt i fält med en enklare mätmetod än vad som fanns tillgängligt 1995 då det enda sättet att mäta exakt var att använda en totalstation (elektronisk vinkelmätning-instrument). Under 1996 påbörjade Jordbruksverket tillsammans med ett företag utvecklingen av en DGPS-applikation anpassad för att mäta jordbruksarealer. Mätning med DGPS innebär att man får en större mätnoggrannhet än att bara mäta med GPS. Syftet var att ta fram en mätutrustning som var anpassad för länsstyrelsernas behov av mer exakt mätning i de fall som det var aktuellt. Eftersom utrustningen var dyr att köpa in innebar det att tillgången på länsstyrelserna var begränsad. Det har i sin tur inneburit att det bara varit i särskilda fall som vi kontrollerat arealerna med hjälp av GPS. Mätningarna tog också längre tid vilket säkert också inverkat på hur ofta skiftena mättes med en mer exakt mätmetod.

Under 2007 påbörjades ett arbete att på sikt avskaffa kontroller genomförda med papper och penna för de arealbaserade kontrollerna och i stället genomföra kontrollen med hjälp av en handdator och en kartapplikation. I handdatoren har vi också möjlighet att använda GPS och DGPS för att mäta upp områden i fält. Detta har gjort att vi idag har större möjligheter att mäta direkt i fält i de fall som gränser behöver mätas in.

Teknikutvecklingen som vi kan se för de arealbaserade kontrollerna har inte varit alls lika tydlig för de djurbaserade kontrollerna. Här gäller fortfarande papper och penna i stor utsträckning. Den enda tekniska utvecklingen som vi haft och som påverkar kontrollerna på ett positivt sätt är att det nu finns en utbredd användning av datorbaserade stalljournaler hos jordbrukarna. Detta har inneburit att kontrollen att uppgifterna i stalljournalen, CDB (centrala djurdatabasen för nötkreatur) och antalet djur i besättningen överensstämmer har underlättats. Eventuella framtida EU-krav på elektroniskt identifierade djur skulle underlätta avläsningen av djurens identitet, men det dröjer nog innan vi är där. Under 2002 och 2003 genomfördes en förstudie med syfte att se hur en kontrollapplikation i en handdator för kontroll av nötkreatur skulle kunna se ut. Utfallet av denna förstudie blev att planerna lades på is då det var för dålig lönsamhet att utveckla applikationen. Under 2010 har arbetet åter tagit fart i och med ett nytt utvecklingsprojekt. Projektet levererade under våren 2011 en applikation som innebär att vi under andra halvan av 2011 kommer att ha möjlighet att genomföra kontroller av nötkreatur med hjälp av en handdator. Detta kommer att innebära ett enklare sätt att genomföra fältkontrollerna och hantera kontrollresultaten.

4.4 Ökade krav på genomförande av kontroller och dokumentation

Under avsnitt 3 finns exempel beskrivet som visar kommissionens ökade krav på att de villkor som framförallt finns inom miljöersättningarna ska vara kontrollerbara. Ser vi tillbaka på arbetet som genomfördes under 1995 och 1996 då de första miljöersättningarna utformades kan vi se att det blivit allt viktigare att kontrollfrågorna kommer in tidigt i processen då man utformar regelverket. Har vi inte klart för oss hur villkoren ska kontrolleras riskerar vi att få vi problem genom att

- vi har regelverk som är svåra att kontrollera, vilket innebär risk för att vi betalar ut ersättningar på felaktiga grunder.
- vi genomför kontroller som inte håller en tillräcklig kvalitet, vilket kan innebära kritik vid senare revisioner från t.ex. kommissionen.
- vi riskerar att få regelverk som är svåra att kontrollera, vilket kan innebära att kontrollerna ta onödigt lång tid som resulterar i dyra kontroller.

Dokumentationskraven har alltid varit viktiga. Konstateras det avvikelser är det viktigt att motivera vad avvikelserna består i så att en korrekt handläggning kan genomföras och så att jordbrukaren kan förstå vad bristen består i. De krav som tillkommit från EU:s sida under de senare åren är att det från noteringar i kontrollprotokollet också ska gå att spåra och förstå hur kontrollanten verifierat uppgifterna. Omfattar kontrollen t.ex. att stämna av att stalljournalen är korrekt ska också dessa uppgifter verifieras mot andra dokument (t.ex. fakturor). Av kontrollprotokollet ska det framgå vilka dokument som man kontrollerat mot, samt att kontrollanten ska signera det aktuella dokumentet. Det

senaste exemplet är från den revision som genomfördes under 2008 avseende miljöersättningarna inom nuvarande landsbygdsprogram. Där ställde kommissionen krav på en ökad dokumentation av hur kontrollen genomförts vilket innebar att vi under 2010 införde utökade krav på vad kontrollanten ska beskriva i kontrollprotokollet.

4.5 Om vi inte gått med i EU 1995

Ser vi tillbaka på hur Sveriges jordbrukspolitik utvecklades från mitten av 1980-talet och fram till 1995 kan vi konstatera att flera av de stödsystem som fanns på plats avvecklades och i stället ersattes av andra system som krävde fler kontroller i fält. Vi kan också se att det finns en allmän trend i samhället, vi ställer högre krav på att kontrollera olika finansieringssystem, eftersom det är viktigt att hushålla med de medel som finns tillgängliga och att pengarna betalas ut till avsett ändamål.

Som vi tidigare pekat på har det skett en teknisk utveckling som lett till att kontrollerna kan genomföras på ett noggrannare sätt. Denna utveckling hade vi säkert tagit del av även om vi inte hade haft några EU-finansierade stöd. Dock hade troligen kontrollerna varit utformade på ett annorlunda sätt eftersom vi inte varit styrda av EU:s regelverk utan utformat egna regelverk. Det som troligen varit en skillnad är att vi i Sverige i vissa fall har ett annat synsätt när det gäller hur den stödsökande agerar och hur myndigheterna därmed bör agera. Rent generellt uppfattar vi att EU:s revisorer visar en större misstänksamhet mot de uppgifter som en stödsökande lämnar och har högre krav på att uppgifterna ska verifieras. I Sverige utgår vi ifrån att uppgifterna är korrekta tills annat är bevisat. Detta synsätt hade troligen i högre utsträckning präglat vårt sätt att kontrollera om vi inte varit styrda av EU:s regelverk.

4.6 Antalet revisioner ökar

Innan Sverige blev medlem i EU fanns det några mindre stödsystem som riktade sig till lantbrukarna, t.ex. olika typer av norrlandsstöd som kontrollerades av Jordbruksverket. I och med att denna kontroll var avslutad var också ärendet avslutat. Här kan vi se en stor förändring i och med att vi allt eftersom har infört olika EU-finansierade stöd och ersättningar. Förutom att vissa ansökningar ska kontrolleras i fält är det många led därefter som granskar att systemet fungerar. Allt eftersom tiden har gått har antalet granskningar från kommissionen och revisionsrätten ökat. Under de första åren var revisionerna mer inriktade på övergripande frågor, t.ex. har vi något IT-system, hur fungerar handläggningen, genomförs det några kontroller och hur genomför vi kontrollerna. Bland de stöd som riktat sig till jordbrukarna har direktstöden och miljöersättningarna varit de grupper av stöd och ersättningar som varit föremål för flest revisioner och där direktstöden varit mest representerade.

Processen från det att revisionerna planeras på kommissionen till dess att ärendet slutligen är avslutad i alla dess delar är mycket lång, där det i vissa fall har handlat om 4–5 år. En viss förhandsinformation brukar medlemsstaterna ha om vilka revisioner som är på gång genom det kvartalsvisa planeringsdokument som kommissionen presenterar i den kommitté som ansvarar för budgetfrågor. En formell avisering kommer sedan till medlemslandet normalt sett några månader innan besöket. Besöket genomförs och därefter skickar kommissionen en rapport där man beskriver sina iakttagelser och synpunkter. Medlemslandet har sedan möjlighet att lämna synpunkter på rapporten samt

komplettera med information som saknas. Kommissionen utvärderar svaret och i de fall man är nöjd och det inte finns några områden som kan leda till finansiella korrigeringar avslutas ärendet. Anser kommissionen att det finns områden där det kvarstår brister i medlemslandets hantering bjuds medlemslandet in till en bilateral diskussion med kommissionen kring de kvarstående områdena. Här har medlemslandet möjlighet att komma med ytterligare kompletteringar. Minnesanteckningar från mötet skickas från kommissionen, vilka medlemslandet därefter har möjlighet att lämna synpunkter på och göra eventuella kompletteringar. Kommissionen utvärderar därefter allt material. Om det enligt kommissionen kvarstår brister som man anser har inneburit en finansiell risk aviserar man om vilka finansiella korrigeringar man kommer att föreslå. Medlemslandet kan då driva frågan vidare till den s.k. förlikningskommittén som är ett oberoende organ för vilka medlemslandet och kommissionen presenterar sina argument. Det förlikningskommittén tar ställning till är om kommissionen har tagit hänsyn till alla fakta vid sin bedömning. Förlikningskommittén lämnar en rekommendation som sedan kommissionen kan välja att följa eller inte. Dock är det mycket ovanligt att kommissionen gör några justeringar jämfört med sin tidigare ståndpunkt.

I hela den här processen finns det för medlemslandet ett krav på att lämna sina synpunkter på kommissionens skrivelser inom två månader från det att man fått skrivelsen på sitt eget språk. Motsvarande krav, att kommissionen ska lämna en rapport från revisionen och ta nästa steg i processen inom en viss tid finns inte reglerad. Processen från start till avslut innehåller många steg vilket i sig innebär att revisionsärendena tar lång tid att avsluta i de fall det ur kommissionens synvinkel finns brister. Tyvärr har det varit mer regel än undantag att det tagit mycket lång tid att få rapporter och svar på rapporter från kommissionen (i vissa fall 1–2 år). Sammantaget har detta inneburit att det tagit upp till 4 år innan vissa av ärendena varit helt avslutade.

När det gäller utvecklingen från 1995 fram till 2010 är vår uppfattning att revisionerna har blivit på en mer detaljerad nivå. De första revisionerna som genomfördes där granskningen omfattade fältkontrollerna var på en ganska övergripande nivå, s.k. missions. De var alltså inte finansiella revisioner utan granskningen var inriktad på att se hur införandet av kontrollsystemet fortskred. Dessa missions genomfördes främst under 1995 och 1996. Från och med 1997 har revisionerna varit av mer finansiell karaktär där också konstaterade brister har lett till korrigeringar. Denna utveckling har sedan fortsatt vilket inneburit att revisorerna granskar mer i detalj och också har synpunkter på enskilda bedömningar som handläggaren eller kontrollanten har gjort.

Antalet revisioner som berört handläggning och kontroll har varit mest omfattande inom direktstöden men det har också funnits vissa revisioner som omfattat miljöersättningar och kompensationsbidrag. Flertalet av revisionerna har genomförts som direkta granskningar av kommissionens revisorer, men det finns också granskningar som genomförts som en skrivelse från kommissionen. Under de år som vi varit medlemmar i EU har detta inneburit att kommissionen varit på plats i Sverige 1–2 gånger/år förutom 1998, 2001, 2003 och 2006 då inga revisioner på plats genomfördes. Erfarenheten från de revisioner där kommissionen har hittat stora brister (djurbidrag 2004 och gårdsstöd + miljöersättningar 2007) är att man gör uppföljande revisionsbesök. Revisionen 2007 då man upptäckte brister i den svenska definitionen av betesmarker samt blockdatabasen har bl.a. inneburit uppföljande revisioner både 2009 och 2010.

4.7 Finansiella korrigeringar

I bilagan finns en sammanställning av samtliga de revisioner som genomförts inom direktstödsområdet sedan Sveriges EU-inträde och som lett till en finansiell korrigering (beslutade). Fram till 2010 har detta inneburit en korrigering på sammanlagt drygt 224 miljoner kronor. Den revision som fram till nu har lett till den största beslutade ekonomiska korrigeringen, drygt 130 miljoner kronor, genomfördes 2004 och omfattade systemet för nötkreatursbidrag, tackbidrag och kontroll av foderareal. Under hösten 2010 kom också kommissionens beräkning på vad de brister som konstaterades vid revisionsbesöket 2007 (blockadatabasen och betesmarksdefinitionen) bör resultera i för finansiell korrigering. Detta ärende är ännu inte avslutat men kommissionens har föreslagit en korrigering på drygt 700 miljoner för åren 2005, 2006 och 2007.

Flertalet av de ekonomiska korrigeringarna som beslutats för Sveriges del härrör sig från revisioner där kommissionen har granskat vår hantering av ett stödsystem två år tillbaka i tiden från revisionstillfället. Det innebär i sin tur att samtliga utbetalningar som är baserade på stödansökningar under de granskade åren ska korrigeras. Eftersom det kan vara flera stöd som granskas vid samma revisionstillfälle, stöden betalas ut i flera omgångar samt att de kan vara olika brister som konstateras kan det blir flera budgetposter som ska korrigeras. Ett exempel på detta är den granskning som genomfördes 2004 med beslutsår 2008. I tabellen i bilaga är de korrigeringar som omfattar handjursbidraget, am-dikobidraget och slaktbidraget redovisade i åtta olika poster beroende på stöd och stödår. Ett annat exempel är den revision som genomfördes 2004 avseende arealersättning och som beslutades 2007. De brister som konstaterades har lett till tre korrigeringar beroende på stödår och typ av brist.

De korrigeringar som fram till och med 2010 är beslutade uppgår som vi tidigare har nämnt till drygt 224 miljoner kronor. Under perioden 1995–2010 har vi i Sverige betalt ut ca 130 500 miljoner kronor till direktstöd, miljöersättningar och kompensationsbidrag (källa, Jordbruksstatistisk årsbok). Korrigeringarna motsvarar därmed 0,17 procent av utbetalt belopp under perioden. Om vi till de beslutade korrigeringarna (224 miljoner kronor) adderar 700 miljoner som finns föreslagna kommer detta att motsvara 0,71 procent av utbetalt belopp under perioden.

Jämför vi 224 miljoner kronor med hur det ser ut för andra medlemsländer under perioden 1995–2010 ligger Sverige på 15 plats av samtliga medlemsländer (källa, Jordbruksverkets årsredovisning 2010 bilaga 2), där plats ett innebär att man har de högsta korrigeringarna. I denna jämförelse finns ingen hänsyn tagen till storleken på de stödbelopp som betalas ut i respektive land. Detta påverkar naturligtvis jämförelsen eftersom en ekonomisk korrigering oftast baseras på en procentandel av utbetalt belopp. Medlemsländer som betalar ut mycket stöd kommer därmed också att få ett högt belopp i en ekonomisk korrigering. Jämförelsen tar heller ingen hänsyn till hur länge som medlemslandet varit med i EU.

Som vi tidigare har beskrivit finns det möjlighet att driva ett revisionsärende till en förlikningskommitté. Detta har Sverige gjort vid tre tillfällen. Vid två av tillfällena, som avsåg Sveriges hantering av kartavgifter (1997) och en arealrevision (2004) hade vi ingen framgång. Däremot var framgången större för Sverige vid den revision som genomfördes 2004 avseende djurbidragen. Kommissionens ursprungliga beräkning på

den ekonomiska korrigeringen låg ca 100 miljoner över de drygt 130 miljoner som sedan blev den slutliga nivån.

5 Referenser

”IAKS-förordningen”, kommissionens förordning (EEG) nr 3887/92, kommissionens förordning (EG) nr 2419/2001, kommissionens förordning (EG) nr 796/2004, kommissionens förordning (EG) nr 1122/2009

Kommissionens arbetsdokument om ökning av kontrollfrekvenser (VI/7105/98, DS/2006/24, DS/2006/24 rev 2 och DS/2006/24 rev 3).

Jordbruksverkets årsredovisning 2010

6 Bilaga

Sammanställning finansiella korrigeringar enligt Ad-hoc beslut för Sverige

År:	KOM beslut	Sektor	Budgetpost / Beräkn.	Avser räkensk. år	Orsak	Korrigeringar beräknade i SEK	Korrigeringar beräknade i EURO
1999	1999/603/EG	Jordbruksgrödor	1053		Brister i integrerade systemet (Areal)	1 233 769,00	
1999	1999/603/EG	Jordbruksgrödor	1060		Brister i integrerade systemet	1 060 973,00	
1999 Totalt						2 294 742,00	0,00
2000	2000/216/EG	Köttbidrag	2122	1996–1997	Ingen systematisk kontroll av identifiering och registrering (Djur)	3 821 753,00	
2000	2000/216/EG	Köttbidrag	2133	1997	För höga bidrag för avvisade djur	864 077,00	
2000 Totalt						4 685 830,00	0,00
2001	2001/137/EG	Jordbruksgrödor	1040-60	1998	Otillfredsställande kontrollsystem (Arealersättning)	2 811 038,00	
2001 Totalt						2 811 038,00	0,00
2002	2002/524/EG	Jordbruksgrödor	1041-1062	2000	Kartavgift	18 555 850,00	
2002 Totalt						18 555 850,00	0,00

År:	KOM beslut	Sektor	Budgetpost / Beräkn.	Avser räkensk. år	Orsak	Korrigeringar beräknade i SEK	Korrigeringar beräknade i EURO
2006	2006/334/EG	Jordbruksgrödor	1040,1062,1310	2001–2002	Brister i tillämpning av regler om arealuttag, tekniska toleranser etc	1 308 192,00	
2006 Totalt						1 308 192,00	0,00
2007	2007/647/EG	Jordbruksgrödor	Schablonbel 5 %	2004	Färre kontroller på plats utförda än vad som krävs som ett minimum	12 198 084,10	
2007	2007/647/EG	Direktstöd	Schablonbel 5 %	2005	Färre kontroller på plats utförda än vad som krävs som ett minimum	12 640 336,05	
2007	2007/647/EG	Direktstöd	Schablonbel 2 %	2005	Dålig kvalitet på kontrollerna genom fjärranalys	9 280 142,64	
2007 Totalt						34 118 562,79	0,00
2008	2008/68/EG	Landsbygdsutv	Engångsbel	2004	Kontroller av jordbrukarsed inte tillfredsställande	225 832,00	
2008	2008/68/EG	Finansiell revision	Engångsbel	2006	Överskridande av finansiella tak		501 359,87
2008	2008/582/EG	Köttbidrag – får, getter	Engångsbel	2003	Utbetalning av stöd till jordbrukare med mindre än 10 kvotträttigheter	251 958,00	
2008	2008/582/EG	Köttbidrag – får, getter	Schablonbel 2 %	2003	Brister i kontrollerna på plats	813 863,38	
2008	2008/582/EG	Köttbidrag – får, getter	Engångsbel	2004	Utbetalning av stöd till jordbrukare med mindre än 10 kvotträttigheter	491 987,00	

År:	KOM beslut	Sektor	Budgetpost / Beräkn.	Avser räkensk. år	Orsak	Korrigeringar beräknade i SEK	Korrigeringar beräknade i EURO
2008	2008/582/EG	Köttbidrag – får, getter	Schablonbel 2 %	2004	Brister i kontrollerna på plats	791 216,00	
2008	2008/582/EG	Köttbidrag – får, getter	Engångsbel	2005	Utbetalning av stöd till jordbrukare med mindre än 10 kvotträtheter	661 305,00	
2008	2008/582/EG	Köttbidrag – får, getter	Schablonbel 2 %	2005	Brister i kontrollerna på plats	788 339,00	
2008	2008/582/EG	Köttbidrag – får, getter	Schablonbel 2 %	2006	Brister i kontrollerna på plats	454,86	
2008	2008/960/EG	Köttbidrag – nötkreatur	Schablonbel 2 %	2003	Stor mängd avvikelser. Otillräckliga kontroller på plats, bristfäll kontroll av stödberättigande för foderareal.	22 378 863,88	
2008	2008/960/EG	Köttbidrag – nötkreatur	Schablonbel 5 %	2003	Stor mängd avvikelser. Otillräckliga kontroller på plats, bristfäll kontroll av stödberättigande för foderareal.	20 284 766,35	
2008	2008/960/EG	Köttbidrag – nötkreatur	Schablonbel 2 %	2004	Stor mängd avvikelser. Otillräckliga kontroller på plats, bristfäll kontroll av stödberättigande för foderareal.	21 595 488,80	
2008	2008/960/EG	Köttbidrag – nötkreatur	Schablonbel 5 %	2004	Stor mängd avvikelser. Otillräckliga kontroller på plats, bristfäll kontroll av stödberättigande för foderareal.	19 650 275,70	
2008	2008/960/EG	Köttbidrag – nötkreatur	Schablonbel 2 %	2005	Stor mängd avvikelser. Otillräckliga kontroller på plats, bristfäll kontroll av stödberättigande för foderareal.	23 046 504,52	
2008	2008/960/EG	Köttbidrag – nötkreatur	Schablonbel 5 %	2005	Stor mängd avvikelser. Otillräckliga kontroller på plats, bristfäll kontroll av stödberättigande för foderareal.	19 591 659,24	

År:	KOM beslut	Sektor	Budgetpost / Beräkn.	Avser räkensk. år	Orsak	Korrigeringar beräknade i SEK	Korrigeringar beräknade i EURO
2008	2008/960/EG	Köttbidrag – nötkreatur	Schablonbel 2 %	2006	Stor mängd avvikelser. Otillräckliga kontroller på plats, bristfäll kontroll av stödberättigande för foderareal.	43 931,84	
2008	2008/960/EG	Köttbidrag – nötkreatur	Schablonbel 5 %	2006	Stor mängd avvikelser. Otillräckliga kontroller på plats, bristfäll kontroll av stödberättigande för foderareal.	52 328,54	
2008 Totalt						130 668 774,11	501 359,87
2010	2010/152/EU	Tvärvillkor	Schablonbel 5 %	2006	Otillräckligt antal och otillräcklig kvalitet på nyckelkontroller och kompletterande kontroller.	9 218 825,98	
2010	2010/152/EU	Tvärvillkor	Schablonbel 5 %	2007	Otillräckligt antal och otillräcklig kvalitet på nyckelkontroller och kompletterande kontroller.	20 579 094,49	2 137 710,17
2010	2010/152/EU	Finans.rev – försen bet	Engångsbel	2008	Betalningsfrister har inte respekterats		35 584,38
2010	2010/152/EU	Finans.rev – överskr	Engångsbel	2008	Överskridande av finansiella tak		44,84
2010 Totalt						29 797 920,47	2 173 339,39
Totalt						224 240 909,37	2 674 699,26

Rapporten kan beställas från

Jordbruksverket • 551 82 Jönköping • Tfn 036-15 50 00 (vx) • Fax 036-34 04 14
E-post: jordbruksverket@jordbruksverket.se
www.jordbruksverket.se